

MAGDALENA LANKOCZ
Akademia Świętokrzyska
Filia w Piotrkowie Trybunalskim
Biblioteka

Internet w służbie bibliotek akademickich i czytelnika

Referat dotyczy problematyki zmian w organizacji pracy bibliotek akademickich wybranych państw Unii Europejskiej wobec wszechobecnego Internetu. Wkroczenie Internetu do bibliotek umożliwiło na szeroką skalę zaprezentowanie zbiorów większej rzeszy użytkowników w postaci katalogów. Na tym tle pokazano zmiany preferencji użytkowników. Wzrost zainteresowania Internetem rodzi konieczność świadczenia nowych usług informacyjno - bibliotecznych, umożliwia także szybkie opracowanie zbiorów i retrospektywną konwencję katalogów.

Tematyka niniejszego wystąpienia dotyczy problematyki zmian zachodzących w organizacji pracy bibliotek akademickich wybranych krajów Unii Europejskiej wobec wszechobecnego Internetu. Lata 90-te to nowa era rewolucji gospodarczej, a Internet stał się nowym medium przekazu informacji, wzbogacił i usprawnił możliwość komunikowania się. Obecne wykorzystywanie Internetu w bibliotekach umożliwia wprowadzenie nowych metod, technik działania i pracy z czytelnikiem.

Możemy postrzegać Internet w trzech różnych aspektach:

- technicznym – jako połączone sieci komputerowe, oparte na wspólnym protokole przesyłania danych,
- społecznym – jako zbiorowość ludzi, którzy wspólnie użytkują i rozwijają te sieci,
- informacyjnym jako zbiór zasobów, które mogą być pozyskiwane za pomocą tych sieci.¹

Spojrzenie na Internet w tych trzech płaszczyznach pozwoli określić kierunki jego rozwoju w przyszłości i korzyści, jakie będą z tego czerpać biblioteki akademickie. Samo pojęcie Internetu jest szersze od pojęcia globalnej sieci stron WWW (World Wide Web). Uwzględniając wymienione trzy aspekty – Internet można spostrzegać jako elektroniczną sieć relacji, w ramach której między różnymi podmiotami dochodzi do interakcji.²

Termin „Internet” jest stosowany dla określenia połączonych ze sobą sieci komputerowych (interconnection of computer networks) i jest realizacją rozległej i globalnej sieci komputerowej tworząc własne standardy.

¹ A. Bajdak (red.): *Internet w marketingu*, Warszawa 2003, s. 14

² Interakcję można rozumieć jako wzajemne oddziaływanie jednostek na siebie. Jest procesem komunikowania się, w wyniku którego jednostki modyfikują swoje działanie. (M. Puchalski, M. Słaboń: *Słownik pojęć socjologicznych*, Kraków 1997, s. 68)

Encyklopedia komputerowa podaje inną definicję „Internetu” jako ogólnosiwiatowy system sieci oraz bramek, a sercem jest sieć wysoko przepustowych linii telekomunikacyjnych położonych pomiędzy głównymi węzłami lub komputerami składającymi się z tysięcy systemów komputerowych służących do przesyłania danych.³

Słusznie zauważyła Karina Lapis „...pojawienie się Internetu zmieniło wiele w formach przekazu informacji stał się on nowym kanałem dystrybucji, oraz spowodował zmianę interakcji między osobą posiadającą określoną informację, a osobą jej poszukującą”.⁴

Internet to nie tylko witryny bibliotek, ale również elektroniczne kolekcje, wirtualne księgarnie, internetowa prasa i przeglądy nowości wydawniczych.

Posiada on wiele cech, które ogromnie przydają się w pracy bibliotekarskiej i ułatwiają czytelnikom dostęp do zbiorów, do tych cech należą:

- szybkość zdobywania informacji, która staje się łatwiejsza do zdobycia,
- interaktywność polegająca na tym, że użytkownik decyduje sam co chce zobaczyć,
- zwięzłość tekstu, gdzie tekst jest krótki, a przekaz jasny i ciekawy,
- dostępność do metadanych dotyczących źródeł informacji zawartych w poszczególnych bibliotekach,
- zapewnienie dostępu do światowego zasobu czasopism w postaci elektronicznej przykładem na arenie międzynarodowej może być biblioteka akademicka w Regensburgu. Evelinde Hutzler w swoim artykule „Biblioteka czasopism elektronicznych” zwróciła uwagę na fakt, iż najważniejszy z celów Biblioteki Czasopism Elektronicznych - EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek) jest oferowanie szybkiego i zorganizowanego dostępu do jak największej liczby czasopism w wersji elektronicznej, umożliwiając przez to dostęp do pełnych tekstów artykułów za pośrednictwem Internetu, dotyczących wszystkich dziedzin nauki.⁵
- rozszerzenie zakresu gromadzenia tradycyjnych form o zasoby cyfrowe w postaci baz bibliograficznych i faktograficznych,
- gromadzenie informacji oraz dzielenie się nią z użytkownikiem,
- nabywanie źródeł informacji, aby skrócić czas poszukiwania odpowiedzi na pytanie,
- wymiana informacji (internetowe strony, gdzie informuje się czytelników o zbiorach),
- prezentacje zbiorów cyfrowych danej biblioteki, aby zostały efektywnie wykorzystane,
- potrzeba informacji o rodzajach internetowych i elektronicznych źródeł z danej dziedziny wiedzy,
- usystematyzowanie źródła informacji,

³ R. Krajewska (red.): *Encyklopedia komputerowa*, Warszawa 2002, s. 281

⁴ K. Lapis: *Efektywne metody pozyskiwania i przekazywania informacji za pośrednictwem witryn internetowych*. W: *Przestrzeń informacji*. Poznań 2002, s. 47

⁵ E. Hutzler: *Elektronische Zeitschriftenbibliothek (EZB) – Biblioteka Czasopism Elektronicznych*, Biuletyn EBIB [online] 2003 nr 6 [dostęp 25.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://ebib.oss.wroc.pl/matkonf/iwb2/hutzler.php>

- przejrzyste serwisy internetowe,
- umożliwienie dostępu do monografii, podręczników, zbiorów regionalnych, ogólnokrajowych i międzynarodowych w postaci cyfrowej,
- wymiana informacji o informacji,
- zsynchronizowanie opracowania i gromadzenia zbiorów,
- kompleksowa obsługa czytelnika,
- redukcja kosztów związanych z opracowaniem zbiorów,
- łatwość transfuzji informacji,
- nieograniczony czas dostępu.

Chaos informacyjny zwiększył wymagania użytkowników w zakresie źródeł informacji naukowej. Zwiększył też odpowiedzialność bibliotek za efektywne kształcenie użytkowników w zakresie obsługi i wykorzystania nowych technologii. Zadaniem bibliotekarza jest przekonanie użytkownika, że najlepsze efekty daje przeglądanie i wyszukiwanie katalogów źródłowych funkcjonujących w ramach portali tworzonych przez bibliotekarzy, w których jakość jest ważniejsza od ilości stron i serwisów WWW.⁶

Te cechy powodują, że Internet jest tak szeroko stosowany w pracy bibliotekarskiej krajów Unii Europejskiej, w tym Polski. Pozytywną cechą jest to, że umożliwia on korzystanie z bibliotek w kraju i poza granicami, dając dostęp do źródeł literatury na świecie. Biblioteki akademickie krajów Unii Europejskiej skomputeryzowały swoje zbiory w dużym procencie. Obecnie większość bibliotek akademickich posiada dostęp do Internetu, a ich serwery są wyposażone w systemy wyszukiwania i zamawiania książek i czasopism. Można stwierdzić, że łatwy dostęp do Internetu rozwiązuje problemy rzeszy czytelników, którzy nie wychodząc z domu będą mogli skorzystać z katalogów bibliotek na świecie. Biblioteka kojarzy się jednak z książką drukowaną na papierze, coraz częściej jednak wydawcy publikują książki w wersji elektronicznej. W Polsce podjęto próbę skomputeryzowania bibliotek akademickich w latach siedemdziesiątych, ale dopiero lata dziewięćdziesiąte przyniosły szybki rozwój prac nad komputeryzacją.

Duże biblioteki akademickie otrzymały granty z Fundacji Mellona. Cały czas prowadzone są prace nad komputeryzacją katalogów bibliotecznych i udostępnianiu ich na stronach WWW.

Podstawowymi wyzwaniem dla współczesnych bibliotek jest czuwanie nad jakością i promocją usystematyzowanych internetowych źródeł informacyjnych.⁷

Jak wygląda ten problem w bibliotekach krajów Unii Europejskiej, podam na przykładzie wybranych katalogów centralnych bibliotek w Austrii, Szwajcarii, Niemiec i Danii.

Katalog centralny naukowych bibliotek austriackich (Österreichische Verbundkatalog), rejestruje zbiory 69 bibliotek, w tym Biblioteki Narodowej w Wiedniu, bibliotek uniwersyteckich i akademickich w 9 krajach związkowych (Landach). Katalog prowa-

6 U. Pośłada: *Informacja cyfrowa w bibliotekach akademickich – podstawowe wyzwania dla bibliotek i bibliotekarzy*, Biuletyn EBIB [online] 2005 nr 12 [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/iwb3/artukul.php>

7 U. Pośłada: *op.cit.*

dzony jest w systemie Aleph. Użytkownik wchodząc do katalogu online (Online-Katalog des Österreichisches Bibliothekenverbundes) ma możliwość dotarcia do wybranego typu bibliotek znajdujących się w danym kraju związkowym w wybranym mieście. Tytuły wyświetlają się w porządku alfabetycznym i przedmiotowym. Można wyszukiwać też pozycję według autora, tytułu, ISBN, ISSN, miejsca wydania, słowa kluczowego.⁸

Aleph prowadzony jest przez bieżący katalog Biblioteki Narodowej w Wiedniu (Österreichische Nationalbibliothek), obejmując nabytki biblioteki od 1992 r. Katalogi druków z lat 1501-1929 i 1930-1991 prezentowane są w postaci zdigitalizowanych kart katalogowych katalogu alfabetycznego i przedmiotowego. W katalogu specjalnym przeglądać można: czasopisma elektroniczne, katalog druków od 1501 do 1800, a także dzieła literackie od 1501 do 1929.

W bazie można odszukać także:

- elektroniczny serwis zdjęć, zawierający 1,4 milionów obrazów,
- archiwum zdjęć Austrii,
- plakaty filmowe austriackie,
- katalog autografów i rękopisów od 16 do 20 w.,
- katalog zbiorów muzycznych.⁹

Die Österr. Bibliothekenverbund & Service GmbH
Online-Kataloge des Österreichischen Bibliothekenverbundes

Willkommen bei den Online-Katalogen des Österreichischen Bibliothekenverbundes!

VERBUNDKATALOGE	
Gesamtkatalog ?	Teilkatalog Zeitschriften u. Serien ?
Bibliotheken in Österreich	

LOKALE KATALOGE (derzeit 69 Verbundbibliotheken)

W i e n

[Nationalbibliothek](#) | [Universitäten](#) | [Kunstuniversitäten](#) | [Hochschulen](#) | [Forschungseinrichtungen](#) |
[Pädagogische Akademien](#) | [Amts- und Behördenbibliotheken](#) | [Museen](#) | [Kirchliche Einrichtungen](#) |
[Sonstige Einrichtungen](#)

[Niederösterreich](#) | [Burgenland](#) | [Kärnten](#) | [Oberösterreich](#) | [Salzburg](#) | [Steiermark](#) | [Tirol](#)
| [Vorarlberg](#)

WEITERE KATALOGE (nicht bzw. nur teilweise im Gesamtkatalog enthalten!)

Duńska Biblioteka Królewska w Kopenhadze wśród licznych baz danych udostępnia w Alephie katalog książek i czasopism swojej biblioteki jak i jej oddziału uniwersyteckiego. Dostępne są też bazy trzech części duńskiej bibliografii narodowej (Dania Polyglotta od 1990, Duńska Bibliografia Historyczna od 1990 oraz Duńska Bibliografia Socjologiczna od 1995).

⁸ Österreichische Bibliothekenverbund [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.obvsg.at/kataloge/verbundkataloge>

⁹ Österreichische Nationalbibliothek [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.onb.ac.at>

Państwowa i Uniwersytecka Biblioteka w Arhus gromadzi egzemplarze obowiązkowe duńskich publikacji. Katalog obejmuje część zbiorów liczących 2 miliony woluminów.¹⁰

Przeglądając natomiast strony katalogów centralnych Niemiec możemy zauważyć, że każdy kraj związkowy ma swój oddzielny katalog, w którym zrzesza biblioteki występujące na jego terenie. Strona Niemieckiej Biblioteki Narodowej umożliwia przeszukiwanie katalogów bibliotek we Frankfurcie nad Menem, Lipsku i Archiwum Muzycznego w Berlinie, oraz narodowej bibliografii czasopism elektronicznych (Deutsche Nationalbibliografie Zeitschriftendatenbank), a także elektroniczne publikacje np. żydowskie periodyki faszystowskich Niemiec. Serwis internetowy biblioteki zawiera jeden z najbardziej rozbudowanych narzędzi wyszukiwawczych wrota Z 39.50.¹¹

Wśród regionalnych niemieckich katalogów centralnych warto zwrócić uwagę na system HobSY obejmujący 12 różnego typu bibliotek w Hannoverze ułożonych w porządku alfabetycznym. Celem tego systemu jest usprawnienie dostępu do katalogów bibliotek na terenie miasta.¹²

Katalog dostępny w systemie Pica, w tym samym, co katalog krajów związkowych Bremy, Hamburga, Mecklenburg-Vorpomen, Niedersachsen, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Turyngii.

Katalog tego regionu zawiera około 26 milionów tytułów udokumentowanych książek, czasopism, dysertacji, mikrofilmów, dokumentów elektronicznych, muzykaliów,

¹⁰ *Det Kongelige Bibliotek* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.kb.dk>

¹¹ *Deutsche Nationalbibliothek* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.ddb.de>

¹² *HOBSY Hannoversches Online-Bibliothekssystem* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.hobsy.de>

map. Dodatkowo zawiera wykaz czasopism z niemieckich i austriackich bibliotek uniwersyteckich.¹³

Na uwagę zasługuje katalog centralny bibliotek szkół wyższych kraju związkowego Północnej Westfalii (Nordrhein-Westfalen) zawiera ponad 6 milionów rekordów. Celem tego katalogu jest prezentacja wszystkich zasobów bibliotecznych niemieckojęzycznego obszaru językowego.

Z czasem został on poszerzony również o dane innych krajów związkowych takich jak: Reinland-Pfalz, Bayern, północne i środkowe Niemcy, a także Austrię. Serwer HBZ Hochschulbibliothekszentrum des Landes Nordrhein-Westfalen) zawiera elektroniczną wersję regionalnej bibliografii Północnej Westfalii od 1982 r. Czytelnik może poszukiwać pozycji w bibliotekach szkół wyższych i regionalnych wybranych przez siebie miast wpisując nazwisko autora, tytuł, miejsce wydania, ISBN/ISSN itd. Oprócz pozycji zawartych katalog zawiera elektroniczny katalog czasopism i bank danych czasopism.¹⁴

hzb-Verbundkatalog - Gesamtkatalog

Standardsuche Expertensuche Indexsuche Ergebnisliste Hilfe

Einstellungen Suchverlauf Korb Kataloge Feedback Neustart

Standardsuche

Alle Felder * [] ?

und [] Titelstichwort []

und [] Person []

* Alle Felder = Stichwörter aus den Feldern Titel, Person, Körperschaft, Schlagwort

Absenden Verwerfen

Suche beschränken auf:

Jahr: [] Sprache: [alle]

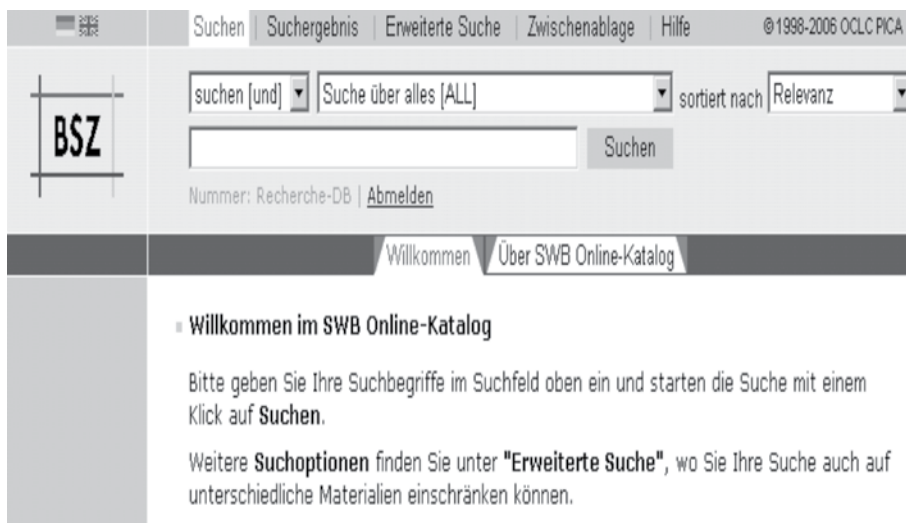
Dokumenttyp: [alle] Suche nach Bibliothek einblenden

Katalog centralny konsorcjum bibliotek południowo – zachodnich Niemiec – SWB (Südwestdeutscher Bibliotheks-Verbund) prowadzony jest przez Centrum Bibliotekarskie Badenii-Wirtembergii (Baden-Württemberg) i obejmuje on około 46 milionów pozycji z tysiąca bibliotek terenu Badenii-Wirtembergii, Saarland i Sachsen. W bazie katalogu online znajdują się katalogi miast np.: Stuttgart, Freiburg, Ulm, Karlsruhe itd. Kategoriami wyszukiwawczymi mogą być słowa kluczowe w tytule, hasło autorskie.¹⁵

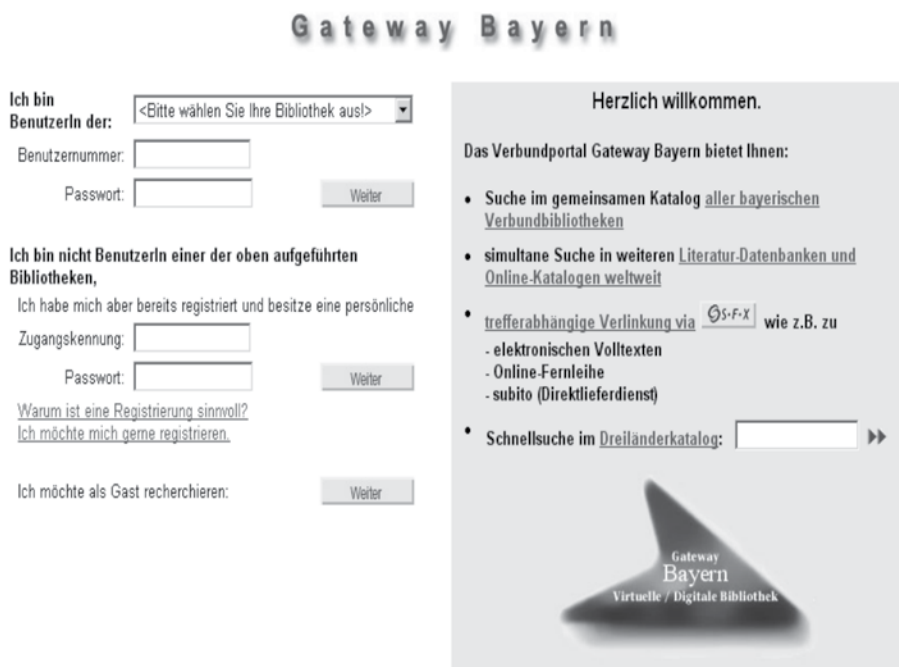
¹³ *Bildungszentrum Stadt Nurnberg* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.bzn.de>

¹⁴ *HBZ* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.hbz-nrw.de>

¹⁵ *Bibliotheksservice Zentrum Baden-Württemberg* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.bsz-bw.de>

Na stronie sieci bibliotecznej Bawarii – BVB (Bibliotheks-Verbund Bayern) istnieje możliwość przeglądania katalogu centralnego zbiorów bibliotek tego regionu, a także innych baz np. Biblioteki Narodowej w Monachium, bibliotek uniwersyteckich, szkół wyższych oraz sieci bibliotek południowo-zachodnich Niemiec. Oprogramowanie umożliwia łączne przeszukiwanie wymienionych zasobów pełni, więc rolę Meta-opacu.¹⁶

¹⁶ Bibliotheks-Verbund Bayern [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.bib-bvb.de>

W internetowej prezentacji bawarskiej biblioteki państwowej w Monachium (BSB – Bayerische Staatsbibliothek) uwagę zwraca elektroniczna kolekcja (Digitale Sammlungen), w której prezentowane są dokumenty historyczne (dokumenty Reichstagu z lat 1867-1895) oraz obszerna baza ilustracji książkowych z XV wieku. Oprócz zdigitalizowanej wersji katalogu kartkowego za lata 1953-1981, udostępnia dwie części zautomatyzowanego katalogu za lata 1501-1804 i 1953-1999.¹⁷

Kolejnym prezentowanym przeze mnie państwem jest Szwajcaria, która posiada CHVK (Schweizer Virtueller Katalog), skupiający biblioteki różnego typu za wszystkich Kantonów Szwajcarii. Meta-Katalog zawiera 8.270 tys. książek i czasopism. Czytelnik może czynić poszukiwania wybierając interesujący go typ biblioteki w wybranym kantonie. Biblioteki te zrzeszone są w związku bibliotek (Schweizerische Bibliotheksverbunde). Niezależnie istnieje IDS (Informationsverbund Deutschschweiz) związek informacyjny, który skupia katalogi niemieckojęzycznej Szwajcarii bibliotek uczelnianych i umożliwia ich wykorzystanie dzięki szeroko prezentowanej koncepcji wypożyczeń.

Katalog prezentuje również zbiory szwajcarskich bibliotek krajowych (Schweizerische Landesbibliothek), bibliotek dla osób niedowidzących i wzrokowo upośledzonych oraz centralne zrzeszenie szwajcarskich czasopism (Schweizerischer Zentralverein Schweizerischer Zeitschriften).¹⁸

CHVK Schweizer Virtueller Katalog		Meta-Katalog zum Nachweis von 8.270.000 Millionen Büchern und Zeitschriften in Schweizer Bibliotheken	
☐ Français ☐ Italiano		<input type="button" value="Information"/>	
1. Kataloge auswählen		Auswahl: <input type="button" value="Alle"/> <input type="button" value="Einzelne"/>	
☒ Kornhausbibliotheken mit Fachbibliothek für Gestaltung Bern ☒ Schweizerische Landesbibliothek Bern HELVETICAT ☒ Landesbibliothek Glarus ☒ Stadtbibliothek Lausanne ☒ Zentralbibliothek Solothurn ☒ Liechtensteinische Landesbibliothek Vaduz ☒ Stadt- und Kantonsbibliothek Zug ☒ Kunsthaus Zürich Bibliothek		☒ Pestalozzi-Bibliothek Zürich ☒ ALEXANDRIA - Bibliotheksverbund der Bundesverwaltung ☒ BGR Bibliotheksverbund Graubünden ☒ Kantonsbibliothek Thurgau ☒ RERO Westschweizer Bibliotheksverbund ☒ Stadtbibliothek Schaffhausen Neu ☒ SBT Sistema bibliotecario ticinese ☒ SGBN St. Galler Bibliotheksnetz	
2. Suchbegriffe eingeben		<input type="button" value="Suchbegriffe löschen"/>	
Titel	<input type="text"/>	Jahr	<input type="text"/>
Autor	<input type="text"/>	ISBN	<input type="text"/>
Körperschaft	<input type="text"/>	ISSN	<input type="text"/>
Schlagwort	<input type="text"/>	Verlag	<input type="text"/>
3. Suche <input type="button" value="Starten"/>		Trefferliste: <input type="button" value="Unsortiert"/>	

¹⁷ *op.cit.*

¹⁸ CHVK *Schweizer Virtueller Katalog* [online] [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.chvk.ch>

Każde zaprezentowane państwo niemieckojęzycznego obszaru Unii Europejskiej oferuje czytelnikowi odmienny system poszukiwania zbiorów. Przedstawione katalogi centralne są tylko wycinkiem baz, które można spotkać w Internecie. Biblioteki rejestrują zbiory w różnych systemach, jedną ich wspólną cechą jest to, iż prezentują katalogi większej liczby bibliotek, czytelnik wchodząc do katalogu centralnego bibliotek austriackich i szwajcarskich ma możliwość wyboru typu biblioteki i obszaru, na którym się ona znajduje. Może przejrzeć katalogi np. wszystkich bibliotek akademickich w kraju. W Republice Federalnej Niemiec, kraj związkowy oferuje swój katalog centralny bibliotek znajdujących się na jego terenie. Strony WWW różnią się od siebie w niewielkim stopniu, a kryteria wyszukiwania są dla użytkownika bardzo czytelne. Systemy gwarantują kompleksową obsługę maksymalnie skracając drogę docierania do danych. Jest to duża pomoc dla wypożyczalni międzybibliotecznych, które sprowadzają książki dla kadry naukowej i studentów nie tylko z bibliotek krajowych, ale także zagranicznych. Dzięki Internetowi czytelnik może wyszukać literaturę obcojęzyczną do prowadzonej pracy naukowej. Niestety w polskich bibliotekach systemy kompleksowej obsługi czytelników należą do rzadkości. Bolączką naszych bibliotek akademickich jest brak sprawnie działających systemów wypożyczeń międzybibliotecznych, opartych na szybkim elektronicznym przesyłaniu pełnych tekstów dokumentów.

Internet podobnie jak i wszystkie media zmienia relacje międzyludzkie. Współczesna biblioteka akademicka nastawiona jest na zaspokajanie swojego otoczenia. Działania biblioteczne kształtują głównie użytkownicy, ich potrzeby i preferencje. „O wizerunku nowoczesnej biblioteki, jaki kształtuje się w opinii użytkowników decyduje w dużej mierze różnorodność czynników, do których zaliczyć możemy zasobność różnorodnych oferowanych usług”.¹⁹

Jest wiele pozytywnych cech Internetu, ale ma też wady. Do wad można niewątpliwie zaliczyć wirusy, którym niedowartościowani „specjaliści” atakują użytkowników sieci. Autor artykułu „Ciemna strona Internetu” przekonuje, że liczba takich ataków wzrosła o 33% w stosunku do grudnia 2005 r. Według analityków liczba i szybkość rozprzestrzeniania się wirusów rośnie w szybkim tempie, co powoduje, iż skuteczność oprogramowania ochronnego jest stosunkowo niska.²⁰ Jak podają ostatnie dane rośnie liczba użytkowników sieci na 1000 osób w Europie jest 330 Internautów, a w Polsce 230. Drugą niewątpliwie wadą jest mniejsza dostępność Internetu w Polsce niż w Unii Europejskiej, co odczuwają zwłaszcza małe ośrodki akademickie.

Trzecią wadą jest duże przesilenie i obciążenie sieci, powodujące zawieszanie się Internetu. Można też zwrócić uwagę na wiele błędnych informacji zamieszczanych w sieci.

Dlatego każdy użytkownik powinien umieć weryfikować te informacje, wychwytyjąc te, które są dla niego cenne. Zwolennicy Internetu podkreślają, że nigdzie nie ma takiej wolności jak w Internecie. Przykładem są blogi – elektroniczne, które może pisać każdy i zamieszczać w nich opinie na dowolny temat.

¹⁹ B. Zabroń: *Wizerunek współczesnej biblioteki*. W: Zarządzanie strategiczne i marketingowe w bibliotekach, pod red. M. Nowak, P. Piotrek, J. Przybysz. Poznań 2004, s. 135

²⁰ K. Pasikowski: *Ciemna strona Internetu*, Dziennik Łódzki 2006 nr 50, s. 3

Mimo wspomnianych wad Internet staje się wszechobecny. Bibliotekarze nie wyobrażają sobie braku dostępu do sieci. Każdy użytkownik w szybkim czasie może uzyskać interesujące go informacje.

Współczesna biblioteka nastawiona jest przecież na zaspokajanie różnorodnych potrzeb i zainteresowań swoich czytelników. Dzięki Internetowi praca w bibliotekach stała się łatwiejsza. Działające przy bibliotekach punkty informacyjne przygotowują kwerendy szybciej i rzetelniej, co z punktu widzenia czytelnika jest niezmiernie ważne.

Bibliografia

1. Bajdak A. (red.): *Internet w marketingu*. Warszawa: Wydaw. PWE, 2003
2. *Bibliotheksservice Zentrum Baden-Württemberg* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.bsz-bw.de>
3. *Bibliotheks-Verbund Bayern* [online] [dostęp 2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.bib-bvb.de>
4. *Bildungszentrum Stadt Nurnberg* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.bzn.de>
5. *CHVK Schweizer Virtueller Katalog* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.chvk.ch>
6. *Det Kongelige Bibliotek* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.kb.dk>
7. *Deutsche Nationalbibliothek* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.ddb.de>
8. *HBZ* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.hbz-nrw.de>
9. *HOBSY Hannoversches Online-Bibliothekssystem* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.hobsy.de>
10. Hutzler E.: *Elektronische Zeitschriftenbibliothek (EZB) – Biblioteka Czasopism Elektronicznych*, Biuletyn EBIB [online] 2003 nr 6 [dostęp 25.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://ebib.oss.wroc.pl/matkonf/iwb2/hutzler.php>
11. Krajewska R. (red.): *Encyklopedia komputerowa*. Warszawa: Mikom, 2002
12. Lapis K.: *Efektywne metody pozyskiwania i przekazywania informacji za pośrednictwem witryn internetowych*. W: *Przestrzeń informacji*. Poznań, 2002
13. *Österreichische Bibliothekenverbund* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.obvsg.at/kataloge/verbundkataloge>
14. *Österreichische Nationalbibliothek* [online] [dostęp 02.07.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.onb.ac.at>
15. Pasikowski K.: *Ciemna strona Internetu*, Dziennik Łódzki 2006, nr 50
16. Poślada U.: *Informacja cyfrowa w bibliotekach akademickich – podstawowe wyzwania dla bibliotek i bibliotekarzy*, Biuletyn EBIB [online] 2005 nr 12 [dostęp 06.06.2006]. Dostępny w Internecie: <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/iwb3/artikul.php>
17. Puchalski M., Słaboń M.: *Słownik pojęć socjologicznych*. Kraków: Wydaw. Akademii Ekonomicznej, 1997

18. Zabroń B.: *Wizerunek współczesnej bibliotek*. W: Zarządzanie strategiczne i marketingowe w bibliotekach, pod red. M. Nowak, P. Pioterek, J. Przybysz. Poznań: Wyższa Szkoła Bankowa, 2004

The Internet in University Libraries' and Reader's Employ

The report concerns the problems of changes in organization of work of university libraries of chosen countries of the European Union in terms of possibilities of the Internet. The application of the Internet to the libraries has made it possible to present in large collections of books to the greater number of readers by means of online catalogues. The given phenomenon has provided a setting for the demonstration of changes in preferences of its users. The growing interest in the Internet entails doing services of a new kind in respect of library information. It also allows for quick library preparation as well as retrospective conversion of catalogues.